

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **N. M.**, zastoupené Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 12. 2015, čj. KRPA-509387-19/ČJ-2015-000022, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2016, čj. 1 A 6/2016 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Jindřichovi Lechovskému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

- 1. Rozhodnutím ze dne 23. 12. 2015, čj. KRPA-509387-19/ČJ-2015-000022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaná zajistila žalobkyni za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dobu zajištění stanovila na 30 dní ode dne omezení osobní svobody.

II.

2. Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí bránila žalobou u Městského soudu v Praze, který v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl. V rozsudku nepřisvědčil námitce žalobkyně, že zajištění nebylo přiměřeným opatřením, ani že v jejím případě bylo namísto uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Zajištění žalobkyně městský soud shledal důvodným a odpovídajícím okolnostem projednávaného případu.

III.

3. Rozsudek městského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížností z důvodu vyplývajícího z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Navrhovala napadený rozsudek zrušit a vrátit věc městskému soudu k dalšímu řízení.

4. Nesouhlasila s tím, jak městský soud posoudil vyhodnocení podmínek pro zajištění. Závěr o existenci nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění nemohla žalovaná a poté městský soud dovodit jen z toho, že stěžovatelka pobývala na území České republiky nelegálně a prokazovala se nelegálním dokladem totožnosti. Ve svém důsledku by to znamenalo, že již samotné řízení o správním vyhoštění může být důvodem k zajištění. To je v rozporu s ustálenou judikaturou, konkrétně rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2006, čj. 7 Ca 209/2005 - 32. Stěžovatelka shodně jako v žalobě tvrdila, že svým jednáním nenaplnila podmínky § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V průběhu správního řízení uvedla své pravé údaje, svého předchozího počínání litovala a bylo zjevné, že nehodlá nerespektovat výkon správního vyhoštění. Nebylo zde tedy nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění.

5. Stěžovatelka nesdílela ani názor žalované potvrzený městským soudem, že k dosažení účelu zajištění nebylo možno využít zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, například pravidelné hlášení adresy. Městský soud se nevypořádal s tvrzením, že se stěžovatelka mohla zdržovat na své dosavadní adrese. Nezabýval se ani chybným závěrem žalované, že se v místě nahlášeného pobytu nebude zdržovat proto, že zde nemá žádný majetek. Zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců by v takovém případě bylo možno využít jen u těch cizinců, kteří vlastní na území České republiky byt či dům. Stěžovatelka žila na území České republiky se svým manželem, disponovala zde stálou adresou a Česká republika pro ni nebyla tranzitní zemí. Žalovaná proto mohla v dané věci uložit zvláštní opatření.

6. Za nesprávný stěžovatelka považuje také závěr, že zvláštní opatření nebylo možno uložit proto, že byl zajištěn rovněž její manžel. Z uvedeného lze naopak dovodit, že stěžovatelka hodlala následovat svého manžela i poté, co by byl vyhoštěn na Ukrajinu. Předpoklady pro aplikaci zmíněných mírnějších opatření tedy byly splněny. Úvaha žalované i městského soudu o nerespektování výkonu správního vyhoštění byla spekulativní a nepodložená. Zajištění stěžovatelky jako manželky zajištěného cizince bylo zbytečné, neproporcionální a nezákonné. Bylo zřejmé, že stěžovatelka bez manžela na území České republiky nehodlá setrvat.

IV.

7. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

8. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

9. Kasační stížnost není důvodná.

10. Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného vyhodnocení podmínek zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nepřisvědčil stěžovateli, že městský soud v napadeném rozsudku dovedl nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění jen z toho, že stěžovatelka pobývala na území České republiky nelegálně a prokazovala se dokladem totožnosti, který jí nenáležel.

11. Městský soud správně vyhodnotil, že v případě stěžovatelky žalovaná dostatečně posoudila naplnění všech podmínek pro její zajištění za účelem vycestování ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

12. Předpoklad doručení oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění byl splněn. Ze správního spisu vyplývá, že si uvedené oznámení stěžovatelka osobně převzala dne 22. 12. 2015. Žalovaná při rozhodování o zajištění stěžovatelky také posuzovala, zda k dosažení daného účelu (vycestování) nejsou dostačující zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců (k uvedenému viz dále v bodě 18 a následujících). Nemožnost uložení těchto zvláštních opatření byla dalším předpokladem pro rozhodnutí o zajištění stěžovatelky.

13. Žalovaná konečně neopomněla posoudit ani třetí předpoklad nezbytný pro zajištění stěžovatelky podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy existenci nebezpečí, že by mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. I naplnění tohoto předpokladu dovedla.

14. Městský soud proto nepochybil, když uzavřel, že předpoklady pro zajištění stěžovatelky byly dány. S tím se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaná jednání žalobkyně spočívající v prokazování se dokladem totožnosti jiné osoby (padělaným dokladem) a v nelegálním pobytu na území České republiky zabývala v „kontextu s ostatními okolnostmi správního řízení o vyhoštění“, jak stěžovatelka namítala v kasační stížnosti. To vyplývá z obsahu napadeného rozhodnutí na jeho stranách 3 – 5, na něž Nejvyšší správní soud pro stručnost poukazuje. Uvedená námitka stěžovatelky proto neobstojí.

15. Stěžovateli nelze přisvědčit, že městský soud nerespektoval judikatorní závěr vyplývající z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2006, čj. 7 Ca 209/2005 – 32. Z napadeného rozsudku nevyplývá, že zajištění stěžovatelky je odůvodněno již jen zahájením řízení o správním vyhoštění. Naopak městský soud shledal, že žalovaná ve správním řízení posoudila naplnění všech předpokladů nezbytných k rozhodnutí o

zajištění stěžovatelky za účelem jejího vycestování a své závěry náležitě odůvodnila. Důvodem zajištění tedy nebylo pouhé zahájení řízení o správním vyhoštění, jak se stěžovatelka mylně domnívá.

16. Stěžovatelka také namítala, že v průběhu správního řízení uvedla své pravé údaje, svého počínání litovala a z jejího jednání bylo zřejmé, že bude uložené správní rozhodnutí dobrovolně respektovat. Nebyl proto prostor pro její zajištění. Přílehavě se k této otázce vyjádřil městský soud v napadeném rozsudku (viz strana 3 třetí odstavce napadeného rozsudku). Prokazovala-li se stěžovatelka padělaným rumunským dokladem totožnosti a spoléhala na to, že jako padělek nebude odhalen, pobývala na území České republiky dlouhodobě (minimálně od 17. 10. 2014) bez potřebného povolení, aniž byla v jakémkoliv kontaktu s orgány České republiky za účelem legalizace svého pobytu a neplnila-li ani další zákonné povinnosti, lze předpokládat, že toto chování bude opakovat. Prosté přiznání určitých skutečností, jež se její osoby týkaly, tak nemohlo vyloučit existenci nebezpečí, že by stěžovatelka mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

17. Aplikace § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců byla v projednávané věci na místě. Zmíněné ustanovení příkladmo uvádí okolnosti, v nichž lze spatřovat nebezpečí, že bude účastník řízení ztěžovat či mařit výkon rozhodnutí. Nejedná se ale o výčet úplný a uzavřený, naopak k přijetí závěru, že cizinec bude ztěžovat či mařit výkon správního vyhoštění mohou vést i jiné, než v něm uvedené okolnosti. Stěžovatelka dlouhodobě nebyla kontaktní a během svého nelegálního pobytu se prokazovala falešným dokladem ve snaze zakrýt svoji pravou identitu, bez jakékoliv snahy svůj pobyt v České republice legalizovat, vedena záměrem zde setrvat a nemuset se vracet do země původu. Z uvedeného jednání je zřejmé nebezpečí, že by mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

18. Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou, že žalovaná nesprávně a nedostatečně vyhodnotila možnost využití zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Podle stěžovatelky za účelem jejího vycestování bylo dostačující pravidelné hlášení adresy. V rozporu s tím žalovaná, které přisvědčil i městský soud, uzavřela, že využití zvláštních opatření není možné pro chování stěžovatelky před vydáním napadeného rozhodnutí.

19. Z rozhodnutí žalované vyplývá, že se možností využití zvláštních opatření zabývala. Stěžovatelka na území České republiky nemá žádný majetek, ani žádné rodinné či soukromé vazby. Ve správním řízení potvrdila, že nemá finanční prostředky ani na pobyt a vycestování z České republiky, nemá zde žádný stálý příjem ani pracovní povolení. Přitom jen náklady na bydlení činí 9700 Kč měsíčně. Uvedené skutečnosti jsou způsobilé zpochybnit tvrzení stěžovatelky, že na sdělené adrese dosavadního pobytu nadále dobrovolně setrvává až do vycestování. Tím spíše, že v České republice před svým zajištěním pobývala nelegálně víc než rok (nejméně od 17. 10. 2014 do 21. 12. 2015), aniž se tento stav snažila jakkoliv změnit a aniž dobrovolně kontaktovala správní orgány k vyřešení své situace. Naopak spoléhala na to, že její nelegální pobyt díky padělanému dokladu nebude odhalen a že takto bude moci setrvat na území České republiky i nadále.

20. Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla adresu (v Praze 8), na které se se svým manželem zdržuje. Tato skutečnost ale sama o sobě nepostačuje k uložení mírnějšího opatření. Naopak vzhledem ke všem okolnostem daného případu (viz body 16-19) městský soud, shodně jako žalovaná, dospěl k závěru, že zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců by nebyla dostatečná a účelná k zabezpečení stěžovatelčina vycestování z České republiky. Veškeré shora uvedené skutečnosti totiž vyvracely tvrzení, že se stěžovatelka bude zdržovat na uvedené adrese do doby svého vycestování.

21. Nejvyšší správní soud také nepřehlédl, že stěžovatelka adresu dosavadního pobytu v České republice, kde se podle svého tvrzení hodlala zdržovat, neuvedla ani jako korespondenční adresu pro potřebu doručování písemností správních orgánů. I to oslabuje věrohodnost jejího tvrzení, že setrvá dobrovolně na sdělené adrese. Nedostatek jakýchkoliv finančních prostředků v případě stěžovatelky neumožňoval využít ani mírnější opatření spočívající v poskytnutí finanční záruky. Ani skutečnost, že stěžovatelka nepovažuje Českou republiku za tranzitní zemi a že zde disponuje „stálou adresou“ nemůže bez dalšího vést k závěru, že zvláštní opatření budou dostačujícím prostředkem pro účel vycestování.

22. Stěžovatelka se také mylí, dovozuje-li z napadeného rozhodnutí, že uložení mírnějšího opatření je možné jen u osob, které mají v České republice byt či dům. Žalovaná pouze poukázala na nedostatek jakéhokoli majetku stěžovatelky, který vyplynul z jejích vlastních vyjádření učiněných v průběhu správního řízení. Městský soud v napadeném rozsudku přitakal žalované, že nemožnost uložit zvláštní opatření je odůvodněna dřívějším jednáním stěžovatelky. Ta nerespektovala zákonnou povinnost pobývat na území České republiky na základě platného povolení, vystupovala pod jinou identitou a dlouhodobě neplnila další zákonem stanovené povinnosti. Důvodem neuložení mírnějších opatření však nebylo, že stěžovatelka v České republice nemá žádný majetek. Nebyla-li ale stěžovatelka pro orgány České republiky kontaktní již dříve, byla v jejím případě opodstatněná obava, že nebude pobývat na oznámené adrese mimo jiné i proto, že k ní nemá žádné užší vazby. To opět podporovalo závěr, že účelu vycestování nelze v jejím případě dosáhnout uložením zvláštních opatření jako mírnějších prostředků oproti zajištění.

23. Stěžovatelka tvrdila, že při posouzení možnosti využití zvláštních opatření městský soud nesprávně považoval za přítěžující okolnost, že zajištěn byl i její manžel. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že z obsahu napadeného rozsudku takový závěr nevyplývá. Městský soud pouze zpochybnil stěžovatelčino tvrzení, že disponuje „stálou adresou“, poukazem na skutečnost, že i stěžovatelčin manžel se na území České republiky zdržuje pod jinou identitou a nelegálně. Nehodnotil ji však jako „přítěžující“, nýbrž jako podporující nevěrohodnost tvrzení stěžovatelky o existenci „stálé adresy“ a naopak odůvodňující zajištění stěžovatelky.

24. Stěžovatelka také namítala, že z důvodu zajištění jejího manžela byla nepodložená a spekulativní úvaha, že i ona by nerespektovala výkon správního vyhoštění. Jako manželka zajištěného cizince, jemuž bylo uděleno správní vyhoštění, nehodlala na území České republiky sama setrvat. Její zajištění bylo v takovém případě excesivní.

25. Jak již výše uvedeno, žalovaná posuzovala splnění všech zákonem stanovených podmínek pro zajištění stěžovatelky a vzala v potaz i skutečnost, zda zajištění nebude znamenat zásah do jejího rodinného či soukromého života. Veškeré podmínky k zajištění stěžovatelky měla za splněné. Zákonodárce při vymezení předpokladů pro zajištění za účelem vycestování nestanovil domněnku, že je-li zajištěn jeden z cizinců – manželů, má se bez dalšího za to, že druhý z nich bude správní vyhoštění respektovat dobrovolně, a proto není třeba se jeho zajištěním zabývat. U cizince, jemuž bylo uloženo správní vyhoštění, se podmínky jeho zajištění posuzují individuálně a na základě těch skutečností, které správní orgán v průběhu správního řízení zjistil či vyšly v řízení najevo. Tak tomu bylo i v nyní projednávané věci.

26. Nejvyšší správní soud proto nepovažuje zajištění stěžovatelky za zbytečné či neproporcionální. Ostatně z kasační stížnosti není zřejmé, v čem tuto nepřiměřenost stěžovatelka spatřuje. Využití mírnějších opatření za účelem stěžovatelčina vycestování nebylo z výše vyložených důvodů na místě. Možnosti jejich uložení byly posouzeny dostatečně a vycházely ze všech pro věc podstatných skutečností, jež vyplynuly ze správního spisu. Městský soud proto nepochybil, shledal-li shodně s žalovanou přiměřeným využití institutu zajištění. S tím se shoduje i Nejvyšší správní soud.

VI.

27. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

28. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

29. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatelky, který jí byl soudem ustanoven k ochraně práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatelky provedl v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, spočívající v sepsu kasační stížnosti ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 advokátního tarifu. Vedle toho náleží také paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. S ohledem na skutečnost, že ustanovený zástupce stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, byly tyto částky zvýšeny o 21% daň z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.) ve výši 714 Kč. Odměna za zastupování tak činí 4114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. srpna 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu